

כתר התורה

ע"ש רבי יצחק אבוחצירא זצוק"ל

רבי יצחק יוסף שליט"א

בית ההוראה הארצי כתר תורה ע"פ פסקי מרן

פרשת נשא תשפ"ה

העלון השבועי

מאמר השבוע

הרב אברהם רחמים

סגולה לשלום בית

(נט.)

עוד אומרת הגמרא. "אמר רב: לעולם יהא אדם זהיר באונאת אשתו, שמתוך שדמעתי מצויה אונאתה קרובה. אמר רבי אלעזר: מיום שנחרב בית המקדש ננעלו שערי תפילה שנאמר: 'גם פי אָנְעָק וְאֶשְׁנָע שְׁתָּם תִּפְלְתִּי'. אולם, אף על פי ששערי תפילה ננעלו, שערי דמועות לא ננעלו. שנאמר: 'שִׁמְעָה תִּפְלְתִּי ה' וְשִׁנְעָתִי הַאֲזִינָה אֶל דְּמִעָתִי אֶל תַּחֲרָשׁ'.

סיכום: שערי דמעה לא ננעלו. - מי שבוכה הקב"ה שומע - אשה בוכה בקלות רבה. לכן, אוהרה חמורה: אל תתעסק עם הרגשות של אימא שלך ושל אשתך - סכנת נפשות!

על פי דברים אלו נוכל להבין הסמיכות בין פרשת מעשרות לפרשת סוטה. הנה, זה שמעכב מעשרותיו ואינו מביאם אל הכהן, סופו מדלדל מנכסיו ונעשה עני. כנאמר "ואיש את קדשיו - לו יהיו". ובמדרש: 'לו יהיו' המעשרות, אם הייתה שדהו עושה מאה, סוף שאין שדהו עושה אלא אחד מעשרה שהייתה למודה לעשות. וכבר הוזכר, כאשר אין חטים מצויים בביתו של אדם, שלום ביתו מתערער, נעשית מחלוקת חמורה בינו לאשתו - דמעתה מצויה והונאתה קרובה - ומכאן ולהבא, הצרות באות בצורות. אחר המחלוקת הנוראה, אדם זה עומד על סף גירושין, או אז 'סופו שמביא את אשתו אל הכהן' הולך אל מי שיכול להשכין שלום בית, ובדרך כלל היו אלה 'הכהנים בני אהרן' שהבאת השלום הייתה תכונה מושרשת בליבם.

הכהן היה שואל: "יהודי יקר! למה תצער אשתך? אתה גורם שתסתלק מביתכם שכינה וכל הברכות כולם. וכבר נאמר 'לא נמצא כלי מחזיק ברכה יותר מן השלום'. לכן ידיד היקר, תן דעתך שלא יחסרו מזונות בביתך, לך שמח את אשתך וקנה לה כמה תכשיטים!"

מיד נזעק האדם בדמיו, ואומר: "אין לי כסף! אני תפרן! אמנם היו ימים שהייתי עשיר גדול אבל כיום ירדתי מנכסיי."

משיב לו הכהן: "רגע, כבר נאמר 'עשר בשביל שתתעשר' האם אתה מעשר?" עומד האדם נבוך, ומודה באשמה: "היו ימים שהייתי מעשר, והפסקתי." אומר לו הכהן: "תעשר, וכך תביא את החיטה והברכה אל ביתך והשלום ישוב לשכון במעונך."

למסקנה, המעשרות חוזרות אל הכהן והשלום והברכה אל האדם. לכן אדם שאינו מביא את מעשרותיו אל הכהן גורם חלילה שיורד מנכסיו ושלום ביתו מתערער וכך מגיע אל הכהן להשכנת 'שלום-בית'.

בפרשה אנו קוראים על 'ברכת הכהנים', ברכה נפלאה שהקב"ה שולח לכל איש יחיד מעם ישראל בכל יום על ידי זרעו של אהרן הכהן.

ברכה יקרה זו, כוללת בתוכה מספר ברכות והאחרונה שבהן מסיימת בברכה החשובה ביותר והיא ברכת השלום.

וכבר ציטוטו חז"ל בשבח השלום: אין כלי המחזיק ברכה כמו שלום. וביאר רש"י בפרשת בחקותי (ויקרא כו, ו) על הפסוק 'ונתתי שלום בארץ'. וז"ל: שמוא תאמרו הרי יש מאכל ומשקה, אם אין שלום - אין כלום! תלמוד לומר 'ונתתי שלום בארץ', מכאן שהשלום שקול נגד הכל. וכן הוא אומר (עפ"י ישעיה מה, ז) 'עושה שלום ובורא הכל'. ע"כ. הרי לנו כי שלום שקול נגד הכל, נגד כל הטובות, אבל אם אין שלום אין לו טובה.

מעתה, יבוא האדם ויחשוב לומר, בסדר, השרוי בלא שלום, טובה אין לו. אבל גם אין לו רעה. דע לך, שלא כן! הנה כתוב (ישעיה שם) 'עושה שלום - ובורא רע', נשמע מכאן כי בהעדר שלום, מצוי רק רע!

אחר ההקדמה החשובה של מעלת השלום. נתבונן בדבר מעניין בפרשה.

אנו רואים כי נסמכה פרשת מעשרות לפרשת סוטה. ומדוע? על כך מדברת הגמרא.

"אמר חזקיה בריה דרבי פרנך אמר רבי יוחנן: למה נסמכה פרשת סוטה לפרשת תרומות ומעשרות? - לומר לך: כל שיש לו תרומות ומעשרות ואינו נותן לכהן - סוף נצרך לכהן על ידי אשתו, שנאמר 'ואיש את קדשיו לו יהיו. איש אשר יתן לכהן לו יהיה'. ומיד נסמך לפרשה זו 'איש איש כי תשטה אשתו וימעה בו מעל'. ונאמר שם 'והביא האיש את אשתו אל הכהן' (ברכות סג.). ע"כ.

וכאן קושיא עצומה. מה הקשר בין חוסר נתינת המעשרות, לסופו שיביא את אשתו אל הכהן? מדוע עונשו כל כך חמור לבוא עם אשתו אל הכהן?

אלא התשובה היא כך: בגמרא מובאים דברי חכמים המלמדים אותנו דעה והשכל, כיצד ישמור האדם את שלום ביתו. וכך הם: "אמר רב יהודה. לעולם יהא אדם זהיר בתבואה בתוך ביתו, שאין מריבה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא על עסקי תבואה, שנאמר 'השם גבולך שלום חלב חטים ישביעך' - דהיינו. מתי גבולך שלום? כאשר חלב חטים ישביעך."

אמר רב פפא: זהו הפתגם שאומרים האנשים:

"כמשלם שערי מוכדא, נקיש ואתי תגרא בביתא". פירושו: כאשר הסתיימו החיטים מהכד, המריבה באה ומקישה על פתח דלת ונכנסת. (בבא מציעא

המשן בעמ' 3

להקדשת העלון לברכה הצלחה
ורפואה ולעילוי נשמת יקיריכם
היכנסו לאתר כתר תורה ketertora.co.il
ולחצו על הלינק לתרומה. וכתבו בקשתכם

לשאלות בהלכה חייגו
02-5408030
משעות הבוקר ועד 12:00 בלילה

שאלה
האם מותר לשחות בבריכה בשבת

תשובה

ראה למרן הראש"ל הרב יצחק יוסף שליט"א מה שכתב בזה בילקוט יוסף (החדש שבת כרך ב עמוד יח ואילך) לדון בכמה וכמה עניינים ונביא כאן הדברים והחששות שיש לדון בהם בקיצור נמרץ ממש.

התעמלות בשבת

יש שאסרו מצד איסור התעמלות בשבת בכך שהוא שוחה בבריכה, אולם יש לומר דכיון שאין כוונתו בזה לשם התעמלות אלא לצורך הנאתו בלבד אין לאסור.

איסור לשוט על פני המים

כתב שולחן ערוך סימן שלט סעיף ב, אין שטין על פני המים אפילו בבריכה שבחצר מפני שכשהמים נעקרים ויוצאים חוץ לבריכה דמי לנהר. ואם יש לה שפה סביב מותר דכיון דאפילו נעקרו המים השפה מחזרת אותם למקומם הוי ליה ככלי וליכא למיגזר ביה שמא יעשה חבית של שייטין.

הלכך בבריכה שלנו שיש לה ספה גבוהה סביב מותר, אולם ישנן בריכות שהיורה אליהן היא במדרון תלול, או שהמים מגיעים ממש עד שפת הבריכה, ובעת השחיה המים יוצאים לחוץ, ובהן יש איסור של אין שטין על פני המים.

סחיטה בשיער בשבת

בגמרא שבת קכח: רבה ורב יוסף דאמרי תרווייהו אין סחיטה בשיער, אולם הרמב"ם כתב דע"פ אסור מדרבנן לסחוט השיער. ולפיכך גם כשרוחץ פניו בבוקר יום השבת יש לזהר שלא לסחוט המים מוזקנו וכ"כ הבן איש חי (פקודי סעיף ח) והמשנה ברורה (סימן שכ ס"ק נה) ולכן יש לנגב השיער במגבת המיוחדת לכך לניגוב וינגב לאט לאט בנחת ולא בחזק.

חשש תולש בשיער

כתב מהר"ח פלאגי (רוח חיים סימן שכאס ק"ב) שיש להזהיר לרוחץ פניו שלא ישפשף בידו שיער הראש והזקן ולגרום תלישת השיער, והביא מעשה מהאר"י ז"ל שפעם אחת שגג והניח ידו יל זקנו בשבת, ולא הוציאה משם עד מוצאי שבת, אולם בשו"ת יביע אומר (חלק ה או"ח סימן ל אות ז) כתב להקל בזה מעיקר הדין, והמחמיר תע"ב ע"ש.

חשש סחיטה בבגד ים

כתב הרמ"א סימן שב סעיף ט וז"ל: ובגד שאין עליו לכלוך מותר לתת עליו מים מועטים ולא מרובים שמא יסחוט (בית יוסף בשם סמ"ג וסמ"ק וסה"ת והרא"ש פרק קמא דיומא) ויש אסורים בכל ענין (בית יוסף בשם הטור סימן של"ד וסימן שיי"ט ותוספות פרק כל כתבי והגהות פרק כ"ב)

ולכאורה הוא הדין בבגד ים יש לאסור מחדש סחיטה, וע"ש בילקוט יוסף שכתב לחלק בזה ולבסוף כתב על זה צריך עיון.

ומכל מקום בבגד ים העשוי ניילון אין בו חשש סחיטה.

המשך בעמ' 3

נזקים של ילדים קטנים שהזיקו בחנות

שאלה: אנו נמצאים בימים שלפני פסח והורים רבים יוצאים לקניות הן ברשתות מזון הגדולות והן בחנויות לקניית הלבשה וכדו' מכיון שגם כך ההוצאות גדולות אזי הורים רבים לוקחים את ילדיהם איתם לקניות וחוסכים בכך תשלום עבור שמירה של שמרטפית למשך שעות רבות שגם כך גובות סכומים גבוהים בימים לחוצים אלו.

קורה לא אחת שההורים נכנסים לחנות ומשאירים את ילדיהם ללא השגחה והילדים גורמים נזקים אם זה באכילת ממתקים מהמדף ו/או בשבירת בקבוקים וצנצנות, ובהרבה מהמקרים ההורים טוענים שהם אינם צריכים לשלם על הנזקים שנגרמו על ידי ילדיהם כי "קטן שהזיק פטור" האם בעלי החנות יכולים לתבוע מההורים לשלם את נזקי ילדיהם?

תשובה: ישנם מספר מקרים שיתכן שההורים יהיו חייבים לשלם, ועיין בנימוקי התשובה.

נימוקים: בניגוד למה שמקובל לחשוב, בדיני נזיקין ההורים אינם אחראיים למעשי הילד למרות שאדם אחראי על נזקים שעשתה בהמתו, וזאת משום שבהמתו הרי היא ממונו, ואדם חייב בנזקי ממונו, אך הילד אינו ממונו של האב והוא אינו חייב בנזקיו.

אמנם יש לדון האם יש לחייב את ההורים משני טעמים אחרים.

הטעם הראשון מדין 'מעמיד': ידוע ומפורסם הדין שאדם המעמיד בהמה על גבי תבואה של חברו והבהמה אכלה מהתבואה הרי המעמיד חייב לשלם. אף שהבהמה אינה שלו, וכל חיובו הוא מצד זה שהוא העמיד את אותה בהמה על גבי תבואת חברו כמ"ש בשו"ע (חו"מ סי' שצד, ג) והראשונים נחלקו בטעם דין זה, יש שכתבו שחיובו מטעם 'שן' כלומר כממונו המזיק, ואף שהבהמה אינה שלו מכל מקום כיוון שהוא העמידה שם נחשבת כאילו היא ממונו וחייב בנזקה. כמ"ש תוס' (ב"ק נו: ד"ה המעמיד). אך יש שביארו שטעם החיוב הוא משום שבהעמדת הבהמה על התבואה הוא נחשב כמזיק בידיים כמ"ש הרשב"א (בב"ק שם) וכן דעת המ"מ (פ"ד מנזקי ממון ה"ג). והנפק"מ במחלוקת זו היא האם המעמיד בהמה על התבואה המונחת ברשות הרבים חייב, שהרי 'שן' פטורה ברשות הרבים, אך 'אדם המזיק' חייב אף ברשות הרבים. ולהלכה הרמ"א (שצג, ג) הכריע סוברים שחיובו מטעם אדם המזיק. ואם כן יש מקום לחייב את ההורים לשלם משום שהם העמידו את הקטן במקום שיזיק.

המשך בעמ' 4

המשך מע' 1 - מאמר השבוע - הרב אברהם רחמים

אכן, אדם שאינו מעשר ניפגע בברכת השלום, אינו רק בכדי שיתקן דרכיו, אלא יש כאן 'מידה כנגד מידה'. מכיוון שהכהן הוא זה שעושה השלום בין ישראל לקב"ה, בשכרו התורה זיכתה לו מעשרות מן הישראל, על כן, כאשר אינו מעשר כהוגן, הינו גורע משכרו של הכהן ומראה בכך שאינו מעריך את השלום שבא מחמת עבודת הכהנים, בשל כך השלום מתמעט מביתו ונחסר ממנו. אכן, חסרון זה הגורם לאי שלום בית, סופו לאלצו לשוב מדרכיו ולתקן מעשיו.

היום בעונותינו חרב הרב בית המקדש ואין לנו אפשרות להביא מעשרות כהוגן אל הכהנים שהיו מורידים שלום לעולם, מכל מקום יש לנו אפשרות לעשות שלום רב על ידי נתינת המעשרות ובשכר זה ראוי לנו לזכות לחיים של שלום.

אמרו חז"ל (זוהר חדש כרך ב רות דף כו:): 'אמר רבי אשרי משכיל אל דל... הדל בא בטרונא אל הקב"ה ועושה עמו מריבה, אשרי מי שמשכיל אליו. אמר רבי נהוראי מהו שכתוב 'או יִחַזַק בְּמַעֲוֵי יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי' (ישעיהו כו, ה) וכי יש להקב"ה מריבה, והלא השלום שלו הוא, שנאמר 'עושה שלום במרומיו'? אלא העני בשעה שרואה את עצמו בדוחק הוא עושה מריבה כלפי מעלה והמחזיק בידו של עני ועושה עמו צדקה כביכול עם הקב"ה עושה שלום, לפי שגורם לעני שמבקש מחילה מלפניו יתברך על שהטיח דברים כלפי מעלה ואז עושה שלום בינו לבין קונו. זהו שאמרו 'מריבה צדקה - מריבה שלום' (אבות פרק ב).

יהי רצון שנוכח לחיים של שלום טובה וברכה, ויתקיים בנו: 'הַשָּׁם גְּבוּלָה שְׁלוֹם חֶלֶב חַיִּים יִשְׁפָּעוּ' - אמן!

המשך מע' 2 - נשאלו בקו - הרב אלון בן שבת

(ויש רבים שיש להם בריכה פרטית בביתם ואינם נכנסים לתוכה בבגד ים מיוחד, אלא בבגדים תחתוניים קצרים ואינם שמים על לב כלל שיש כאן חשש סחיטה.)

רחיצה בשבת

כתב שולחן ערוך סימן שכו סעיף א וז"ל: אסור לרחוץ כל גופו אפילו כל אבר ואבר לבד אפילו במים שהוחמו מערב שבת בין אם הם בכלי בין אם הם בקרקע ואפילו לשפוך המים על גופו ולהשתטף אסור אבל מותר לרחוץ בהם פניו ידיו ורגליו. הגה: או שאר איברים כל שאינו רוחץ כל גופו (בית יוסף בשם הרא"ש פרק תינוקות) והני מילי בחמי האור אבל בחמי טבריא מותר לרחוץ אפילו כל גופו ואין צריך לומר בצוננין והא דשרי בחמי טבריא דוקא בקרקע אבל בכלי לא דאתי לאיחלופי בחמי האור. ובמשנה ברורה ס"ק כא כתב בשם הפוסקים דנהגו שלא לרחוץ כלל בנהר או במקוה דמצוי לבוא לידי סחיטת שער ועוד כמה טעמים וכתב לעיין במ"א. ועכ"פ מצד איסור רחיצה אין חשש אלא בצונן.

חשש כיבוס

ידוע ששריית בגד במים בשבת זהו כיבוס, ונחלקו הפוסקים אם גם בבגד נקי שייך דין זה של שרייתו זהו כיבוס, ופשטות דברי מרן השולחן בסימן שכו סעיף ט להקל בבגד נקי. ועיין ילקוט יוסף שם שהאריך לבאר דעת מרן בכמה מקומות דמשמע קצת לאסור, ועכ"פ מסקנתו להקל בזה וכעיקר משמעות דברי מרן בסימן שכו ששם מבוארים עיקר דיני כיבוס בשבת. ולכן אם הבגד ים נקי אין לחוש בו מעיקר הדין לחשש כיבוס.

טלטול המים שעל גופו

כתב שולחן ערוך סימן שכו סעיף ז וז"ל: הרוחץ בנהר צריך שינגב גופו יפה כשעולה מהנהר מפני שלא ישארו המים עליו ויטלטלם ד' אמות בכרמלית לפי שהעולה מן הרחיצה יש רבוי מים על גופו אבל ההולך ברשות הרבים ומטר סוחף על ראשו ועל לבושו לא הקפידו בו.

ובילקוט יוסף כתב בדומנינו אין יוצאים לרשות הרבים אלא אחר הניגוב היטב, והבריכה בדרך כלל ברשות היחיד במקום סגור ואין לחשוש שיצא עם המים שעל גופו לרשות הרבים.

זילותא דשבת ועוד חשישות

ברור שאין להורות היתר ברחיצה בבריכה בשבת מאחר ויש כאן זילזול בכבוד השבת ואין זה כבוד השבת, ולא ניתנו שבתות וימים טובים לבג"י אלא בכדי שיעסקו בתורה, צא ולמד מהא דאמרו בירושלמי (תענית ד, ה) 'טור שמעון הוה מפיק תלת מאוון דגרבינ דמרקיע לקייטא כל ערובות שובא. ולמה חרב? יש אומר מפני הזנות, וי"א שהיו משחקין בכדור בשבת. וביאר הבית יוסף בסימן שח' הטעם שעל ידי משחק הכדור בשבת היו בטלים מלימוד התורה ולכן חרב טור שמעון.

וכן בענין הרחיצה בבריכה, ובפרט להעם היושבים בשדות בארץ ובחוץ לארץ אשר כל השבוע הינם עסוקים בטירדותיהם ואינם עוסקים בתורה כדבעי, וביום השבת באים הם לשמוע שיעור תורה דברי אלוקים חיים, וצריכים לנצל רוב זמנם הפנוי בשבת ללימוד התורה.

וביותר מכך ישנם עמי הארץ אשר אינם יודעים להבחין בפרטי הדינים וכשיראו שמתירים לשחות בבריכה הולכים הם ומורים לעצמם היתר לרחוץ בים אשר יש בו כמה וכמה איסורים ברורים, ומשם נמשכים לעוד איסורים כדוגמת נסיעה ועישון בשבת ורחיצה בחוף שאינו נפרד וכו'.

גם ראיתי כמה פעמים שנשאל הרב מורה הוראה בענין הזה מאת ילד רך בשנים כמשיח לפי תומו, ואחר חקירה מעט הוברר שאביו כבר דיבר עימו בזה כמה פעמים שאין בזה כבוד שבת ושבת נמנע הוא מלימוד ביום השבת ומסעודות השבת ומתדרדר הוא רוחנית, אולם כל זה אין נודע להרב מורה הוראה, וצריך הוא להבחין דבר מראשיתו מה הנכון להורות בדיוק כלפי כל משפחה ומשפחה, ושאל השאלה של הבן שאלה שנוגעת אך ורק אליו אלא לכל בני ביתו וצריך לדעת אם אין מגרע הוא בזה מהחינוך של האבא, וצריך להתבונן בזה תמיד.

הלכך למסקנה

אין להורות היתר לרחוץ בבריכה בשבת מכמה וכמה טעמים וכן שמעתי מהראש"ל הרב יצחק יוסף שליט"א ומהראש"ל הרב דוד יוסף שליט"א

בברכה

אלון בן שבת

מטרות העמידה

קמחא
דפסחא

לימוד
שירת
הבקשות
לילדים

בית
הוראה

לימוד
טעמי
המקרא

כולל
אברכים

אמנם יש לדעת שדין 'מעמיד' הוא דווקא באופן שהעמיד את הבהמה ממש על התבואה שאינה מחוסרת אלא אכילה, אך אם היא צריכה להמשיך ללכת בכדי לאכול אין להחשיבו כאדם המזיק. וכמו כן דין זה הוא דווקא אם 'ברי היקא' כלומר שמסתבר מאוד שהבהמה תאכל את התבואה. אך באופן שספק אם ייגרם נזק אזי המעמיד פטור. (יעוין בחזו"א ב"ק סי' א סק"ז, ובפתחי חושן נזיקין פ"ה הערה פז) ונמצא שאין לחייב את ההורים אלא אם מניחים ילד קטן ממש שבוודאי לא ישלוט על עצמו אם יראה ממתק טעים, ודווקא אם העמידו אותו סמוך ממש למקום שבו מונחים המזמתיים.

וישנו טעם נוסף לחייב את ההורים וזה מדין 'שומר', דהיינו יש שכתבו כשאדם נכנס לחנות הוא מקבל על עצמו שמירה על הנזקים שהוא עלול לגרום לסחורה שבחנות, וכמו כן הוא מקבל על עצמו שמירה על נזקי ילדיו. יעוין באמרי יעקב (שטרן, בני ברק תשע"ג, חו"מ סימן ח דיני נזקי ממון סעיף ב בביאורים ד"ה ולהטילו על חבריו עמוד קמח) וכן בספר קבא דקשייתא - קבא דיישובא (סי' כד)

כל האמור הוא מעיקר הדין, אמנם אם ההורה פשע בשמירת ילדו והיה לו לחשוש שבנו יזיק לסחורה שבחנות הרי יש עליו חיוב לשלם בכדי לצאת ידי שמיים ככל מזיק בגרמא. כמו כן במקרים רבים ראוי לשלם אף כשאין חיוב כלל וזאת על מנת להשכין שלום בין ההורים לבעל החנות. ולגבי הקטן שעצמו שהזיק, הרי כרגע הוא ודאי פטור לשלם כמ"ש בשו"ע (חו"מ סי' תכד ח) ויעוין עוד בתחומין (כרך יח עמוד 48) במאמרו של הגר"נ גולדברג. ולגבי תשלום אם הוא יגדל כבר דנו בזה הפוסקים ואין כאן המקום להאריך בזה.

בברכה יגאל אלון ס"ט

שירי המאה מן המזרח

הרב יוסף חיים בן שבת

הרב ראובן שרבני

יש אשר יצרכו לדבר מוסר אל העם כדי להשיבם למוטב, ויש אשר עצם קיומם ונוכחותם תעורר כל איש ישראל אשר יביט בהם לכסוף אל ה' לאהבה אותו ולדבקה בו. הוא היה גיסם של הני תלתא אריונותא, חכם בן ציון אבא שאול זצ"ל, ראש ישיבת 'פורת יוסף', הגאון רבי שבתאי אטון זצ"ל ראש ישיבת 'ראשית חכמה', והגאון רבי ניסים טולידנו זצ"ל ראש ישיבת 'שארית יוסף' וחבר מועצת גדולי התורה. כזה הוא היה, ספר מוסר מהלך, בעל מידות טובות ודבקות בה' בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו.

הרב ראובן שלום שרבני זצ"ל. נולד בירושלים בי"ז אייר תש"ד לאביו רבי יוסף שרבאני זצ"ל מגדולי התלמידי חכמים בירושלים בנו של המקובל רבי יהושע שרבאני זצ"ל ולאמו מרת שולמית סול ע"ה.

בצעירותו למד בתלמוד תורה 'בני ציון', לאחר מכן עבר ללמוד בישיבת 'פורת יוסף' אצל רבי יהודה מועלם, רבי יוסף משה עדס, ורבי מנצור בן שמעון, ובישיבה הגדולה אצל גיסו רבי בן ציון אבא שאול ואצל רבי יהודה צדקה. ולאחמ"כ נשא את דליה בת רבי יעקב סודרי. הרב היה מקובל ודרשן, ראש כולל 'ישועות יעקב', וחבר הנהלת 'רשת החינוך התורנית'. בתחילת שנות השבעים הקים יחד עם הרב יהודה כהן את ישיבת 'אהל מועד'. ובשנת תשמ"ג ייסדו את ישיבת יקירי ירושלים, שבה מסר שיעורים במשך כשלושים וחמש שנה.

אין צריך לכבד את האשה

אצטט בפניכם קטע שהעתיקתי מתוך מאמר שהוא בעלוננו של הרב הדרשן המפורסם יהושע שרבני שליט"א ז"ל: קראתי על ר' ראובן שרבני זצ"ל, ר"מ בישיבת יקירי ירושלים, הדברים הובאו בספר 'דברי יהושע' שבניו הוציאו לאור, שם הם מגלים מעט מהנהגות והכבוד שהיה רוחש אביהם לאמנם וכו'. וכן הם כותבים: "מי שלא ראה איזה שמחה ואושר היו לאבא כשהוא קנה לאמא תכשיט, לא ראה שמחה מימיו! שמחתו היתה כל כך מושלמת כשראה איך שאמא שמחה, זה גרם לו אושר עילאי שקשה לבטא במילים. הוא היה אומר כמה פעמים: 'תאמינו לי, שאני מוכן להוציא גם עשרת אלפים דולר בשביל תכשיט לאמא, כי באמת מגיע לה את כל הטוב שבעולם. והשמחה שלי כל כך גדולה שאני לא אצטער לרגע על הכסף שיצא ממני בשבילה'. ככה נותנים תכשיט. זה לא הזהב, לא הצמיד ולא העגילים, זו ההערכה שבאה יחד עם זה. אם היינו מבינים שבאותו הרגע אנחנו נהפכים לכל העולם שלה. תכשיט בלי הערכה, הוא סתם עוד מתכת. "הנה, קניתי לך, שלא תגידי שאני לא קונה לך", ככה נותנים תכשיט! זרקת כסף לפח!!! רק ההערכה שעומדת מאחורי התכשיט, היא 'התכשיט' האמיתי שהאשה רוצה לענוד על לבה. בנו של הרב מספר: "כשעשיתי סעודה לכבוד אבא למלאות לו שבעים שנה, אחי ר' יעקב אמר על אבא שמאחורי אדם גדול עומדת אישה גדולה. עצר אבא ואמר 'אני רוצה לתקן ולומר, זה לא נכון לגביי ולגבי אמא שמאחורי אדם גדול עומדת אישה גדולה, כי אמא מעולם לא עמדה מאחורי, אמא צעדה לציד כל החיים" ע"כ.

דברי הרב בענין חינוך ילדים

מתוך הספר יחי ראובן, זי"ל: צריכים לדעת שגם בחינוך הילדים אסור ללחוץ עליהם יותר מדי. ואם אדם היה יודע עד כמה מזיק הלחץ לילדיו אפילו לאחר שנים היה נרעד בנפשו בהבינו את התוצאות ממעשיו, וכל זה באחריותו. ורבים רבים המעשים שבאו לפני כתוצאה מלחץ מיותר. ... ואם עומדים על הילד יותר מדי, כגון שמלחיצים אותו שיתפלל יפה או שילמד טוב, בסופו של דבר הוא מבעט ונמאס לו, ה' יצילנו. ולכן צריך להתנהג בחכמה ובהבנה נפשית ולא להרבות בלחץ כלל, אלא להגיד לו ללמוד קצת או להתפלל קצת הכול ככוחותיו. ואפילו להגיד לו: אולי תפסיק, בכדי שיראה שלא מכריחים אותו (וכן כשרואים משהו שלא רוצה לעשות או שלא חפץ בו אין להכריחו). וגם כשנהיה בחור לא להגבילו. ... וזה לדעתי אחת מסיבות, שאין צורך והגון כלל להכניס ילד לישיבה קטנה עם פנימייה, כי אחר כך הוא לא גדל בריא בנפשו, מכיוון שאוסרים עליו כל דבר ומגבילים אותו בהרבה אפשרויות. ... ופעם ראיתי אב שמכריח את בנו להקשיב לדרשת הרב ואמרתיו לו: הרי הילד לא מבין הדרשה, ואם כן למה שירצה להקשיב!?! והרי לא היה בא היתב בדבר שפילו אתה לא תוכל לעמוד בו! כללו של דבר, צריך לחנך את הילד לפי כוחותיו. ע"כ.

בני

רבי יהושע - ר"מ בישיבת 'קול תורה'. **רבי יעקב** - ראש ישיבת 'אהל יוסף' ו'אוצרות התורה'. **רבי מאיר** - ראש קיבוץ בישיבת 'לב אליהו'. **רבי אלחנן** - ר"מ בישיבת 'לב אליהו', חוקר תורני ומוציא לאור של כתבי אביו. **קלה פטל** - קונדוטרותית וכתבת בעיתון טעימות, נישאה לרב ישראל פטל ר"מ בישיבת 'יקירי ירושלים'. **רבקה ורדי** - מייסדת השלוחה החרדית של בצלאל, נישאה לרב יעקב ורדי משיב בישיבת 'קול תורה'.

בעשור האחרון לחייו סבל מטרשת נפוצה ומסרטן. נפטר בשבת פרשת תזריע, ג' באייר ה'תשע"ח, ונקבר בהר המנוחות בירושלים. **לזכרו** ורבה בית כנסת ורית מדרש 'אהל ראובן' על קברו של רבי עקיבא. וכו' בית כנסת 'יחי ראובן' בשכונת רמת שלמה בירושלים.

חכמת נשים

התנערי מעפר...

יש לך חלום
אבל כל יום את מתעוררת בשביל החלומות של
אחרים.
בשביל הבגדים שיהיו מקופלים,
הילדים שיהיו רגועים,
העבודה שתהיה מתוקתקת,
והרשימות — הן, הרשימות — שלא נגמרות
לעולם.
את ממלאת. ונותנת. ועושה. ומספיקה.
ושששש...
רק בלחש...

החלום שלך לוחש לך ליד האוזן:

"עכשיו תורי".
ואת מחליטה:
יום אחד.

כשתהיי פחות עייפה.
כשתיגמר התקופה.
כשהילדים יגדלו....
כשהלחצים יירגעו...

יצא גם קצת חרוז
החלום — הוא הרצון שלך
שמניע אותך לפעולה
מגלה לנו ר נחמן

שהוא שייך לחלק הנפש היותר גבוה
לחלק החיה — שהוא הרביעי מעל הנשמה
והוא באמת מתנה שמחיה אותך
אז אל תתעלמי ממנו
המילים זועקות אליך

התנערי מעפר קומי!

את כאן
נבחרת,

כדי להגשים. לממש.
להופיע בנוכחות מלאה בחיים שלך.

לא בתיאום מראש.
לא אחר כך.

הרגע הזה. בחיות.

זה לא מותרות.
זו מחויבות.

כלפי עצמך.
כלפי הנשמה שלך.

כלפי בוראך.
החיים שלך — הם האחריות שלך.

והחלום שלך?
לא יקרה אם את לא תבחרי לקום אליו.

אני כל כך אוהבת את הדור שלנו.
כי הקב"ה ממחיש לנו את כל הנובאות.

לא צריך גאונות כדי להבין—
יספיקו לנו זוג עיניים.

ולב שמרגיש.
יש לנו יכולת לחיות כל רגע בפני עצמו,

ללא קשר למה היה לפני רגע
כי כל רגע הוא עולם ומלואו.

ומה הסיפור עם הילד הזה?
כל אחת צריך לריב איתו שלא יירדם,

ואז, כשסוף סוף מגיעה שעת ההשכבה—
החגיגה רק מתחילה:

קופץ על המיטות, מעיף כריות,
חיים שוקקים.

ריקודים. שירים.
מכירה?

לא בטוח.
אבל בטוח מכירה פערים אחרים בחיים —

כאילו שלפני דקה לא היית חסרת כל כוח
ומוטיבציה,

ופתאום שיחת טלפון לדוגמא
מזרימה בך חיים חדשים.

וכשאני מדברת על עפר—
אני הכי מזדהה.

הכבודות.
העייפות.

כאילו זו מילה נרדפת ל"אמא".
המטלות שלא נגמרות,

חוסר שעות שינה,
להיסחב עד השעות הקטנות של הלילה

(רק אם חייבים להספיק....)
מה כבר אני מבקשת?

כמה ימים של ש-ק-ט.

שבו אני יושבת.
באמת יושבת.

בלי לצאת ובלי לבוא.
בלי דרישות.

בלי ילדים סביבי.
בשקט שלי

בעצם, גם כשיש ילדים סביבי
אני נשארת בשקט שלי.

הוא בתוכי.
עם קפה טוב או כל דבר אחר

והשקט הוא מבפנים
שלו שם

חזון אחרית הימים...
ובהשראת החופש הגדול שאוטוטו בפתח—

אז כן, גם לי יש חלום:
לקחת ימי חופש.

לא כדי לצאת עם הילדים,
אלא כדי להיות ביום ספה,

לשבת על הספה
בנחת.

ולהתפנק מזה, להנאתי.
בלי לחץ. בלי רעש.

בכיף שלי.

להנות מהרגע.
והנה — המילים מהפיוט הנצחי לכה דודי:

"התנערי מעפר קומי, לבשי בגדי תפארתך".
מסר לכל אחת.

תחיי גאולה כאן ועכשיו.
תעיפי את העפר מעליך.

תנערי, תנערי את עצמך.

תחליטי שאת פה.
עם כל הכוח.

וכל הנוכחות שלך.

לחיות את החיים שהקב"ה הביא אותך בשבילם.
והרי הוא טוב.

אז את הולכת בכל הכוח לחיות הכי טוב שיש.
עם מה שעושה לך טוב.

את בוחרת—
לחיות גאולה.

כבר היום.

והחלום שלך
הוא לא יחכה

הוא נכנס לך עכשיו לל"ז
כי מי שרוצה שמחה בחיים

צריכה לעבוד לכיוון מה שהיא באמת רוצה
בחיים

צעדים קטנים מדודים
אבל התקדמות,

לשם....
בחרי פעולה פשוטה קלה

שאת יכולה להצמיד אותה למשהו שאת עושה
ממילא

ויכולה לשלב ביומיום שלך
אל תחששי לומר לעצמך

אני בוחרת לקחת אחריות
שמחה ובוחרת לעשות

צעד אחד יומיומי
זה מה שמוטל עלי

הקב"ה כבר יוביל אותי
אל הדרך לשם

כי בדרך שהאדם רוצה לילך
מוליכים אותו

אני מאמינה בך!
ה' מאמין בך!

אם את מכירה חברה מכרה
ששיתפה אותך בחלום שיש לה

ושאין לה זמן ... כח ... משאבים...
מה שלא יהיה,

תעודדי אותה להקדיש זמן קטן בכל יום
לצעוד לשם

כי זה חשוב
לנשמה שלה

לבחירה שלה בחיים שלה
אם זה מרגיש לה גדול עליה

תוכלי לחבר אותה אלי
אל תגזזו חלומות —

זו הסיבה שבאתן לכאן
מתחברת? אשמח מאוד לשמוע ממך!

מחכה לכל שיתוף, שיקוף או חיזוק
תודה מראש על המאמץ

מברכת אותך בחיים מלאי הגשמה,
באהבה רבה,

ליאורה דהן
מטפלת ומאמנת מנטלית בגישת "מתחברת"

050-410-3-421
dahan.liora.co@gmail.com

מטרות העמותה

קמחא
דפסחא

לימוד
שירת
הבקשות
לילדים

בית
הוראה

לימוד
טעמי
המקרא

כולל
אברכים